

Zorgplanning

Palliatieve zorg

Erkenningsnummer 009: ZAS Cadix, ZAS Elisabeth, ZAS Erasmus, ZAS Hoop Bauken, ZAS Joostens, ZAS Middelheim, ZAS Palfijn, ZAS Paola (Kinderziekenhuis), ZAS UKJA (Universitaire Kinder- en Jeugdpsychiatrie Antwerpen) Erkenningsnummer 099: ZAS Augustinus, ZAS Sint-Jozef, ZAS Vincentius Erkenningsnummer 998: ZAS PZ Stuivenberg (Psychiatrisch Ziekenhuis) Erkenningsnummer 039: ZAS PVT Antwerpen (Psychiatrisch Verzorgingsstehuis) Zijn ook deel van ZAS: ZAS Medisch Centrum Kaat, 142, ZAS Polikliniek Hof ter Schelde, ZAS Polikliniek Regatta, ZAS Plantin, ZAS Magazijn Luchtbal, ZAS Magazijn Terbeke

Beste lezer

In deze brochure lees je wat zorgplanning is, wat wilsbekwaamheid inhoudt en wat je als wilsbekwame patiënt zelf kan beslissen. Je krijgt ook uitleg over hoe je je kan voorbereiden op een situatie van wilsonbekwaamheid.

Heb je vragen? Wil je van gedachten wisselen over wat je in deze brochure leest? Spreek erover met je behandelend arts of met iemand van het palliatief supportteam (zie pagina 10). Je kan ook een afspraak aanvragen voor een consultatie palliatieve zorg (zie pagina 9).

Het team van de dienst Palliatieve zorg

Lees meer over palliatieve zorg in ZAS op zas.be/palliatieve-zorg

Heb je een fout gezien in een brochure?
Meld het ons via zas.be/fout-in-brochure

Wat is zorgplanning?

01

Wat is mogelijk als je wilsbekwaam bent?

02

Wat als je niet meer wilsbekwaam bent?

03

Wil je meer weten?

04

Wat is zorgplanning?

Zorgplanning is de dialoog tussen de wilsbekwame patiënt en zijn of haar behandelaar, om de verwachtingen, mogelijkheden en beperkingen van de huidige en toekomstige zorg af te spreken.

**Ga in dialoog met je behandelend arts
over je wensen.**

**Dat laat toe om verwachtingen, mogelijkheden,
beperkingen en wat medisch zinvol is
op elkaar af te stemmen.**

Wat is mogelijk als je wilsbekwaam bent?

02

Als wilsbekwame patiënt begrijp je je medische situatie, kan je daarin zelfstandig beslissingen nemen en die uiten. Je kan de gevolgen van je keuze inschatten en aanvaarden.

Zolang je wilsbekwaam bent, kan je:

- medische interventies weigeren / een eerder gegeven toestemming weer intrekken
- medische interventies vragen (medische interventies kan je nooit eisen)
- een vertegenwoordiger aanduiden
- wilsverklaringen opstellen

Euthanasie aanvragen

Euthanasie is een medische interventie. De arts kan niet verplicht worden tot uitvoering. Je kan euthanasie alleen voor jezelf vragen. Dan kan je arts uitleggen of je voldoet aan de wettelijke voorwaarden en in dat geval je helpen om de wettelijke vereisten administratief in orde te krijgen. Vraag of je arts bereid zou zijn om de euthanasie uit te voeren.

Zowel bij de aanvraagprocedure als bij de uitvoering moet je wilsbekwaam zijn. De enige uitzondering is als je in een toestand van blijvend bewustzijnsverlies verkeert én eerder een wilsverklaring voor euthanasie bij onomkeerbaar coma had opgesteld (zie p. 6).

Een vertegenwoordiger aanstellen

Je kan schriftelijk een vertegenwoordiger aanstellen, die in jouw plaats zal optreden als je later wilsonbekwaam zou zijn (zie p. 8).

Je wensen vastleggen in een wilsverklaring

Bepaalde wensen kan je alvast preventief noteren (= vroegtijdige zorgplanning) via wilsverklaringen. Je kan die documenten op elk moment aanpassen/intrekken. Breng je omgeving en je arts op de hoogte dat je dergelijke documenten hebt ingevuld. Als je in een latere fase niet meer wilsbekwaam bent, zullen je wensen duidelijk zijn door je eerder opgestelde wilsverklaring(en).

Er zijn 5 mogelijke wilsverklaringen:

- **Negatieve wilsverklaring**
Daarin som je op welke behandelingen en onderzoeken je niet meer wil bij blijvende wilsonbekwaamheid. Deze wilsverklaring is bindend, dus wettelijk afdwingbaar. Artsen moeten er rekening mee houden.
- **Wilsverklaring euthanasie**
Deze vraag voor euthanasie geldt alleen bij onomkeerbaar bewustzijnsverlies of permanent vegetatieve status. Ze moet opgesteld worden in het bijzijn van 2 meerderjarige getuigen, van wie er minstens 1 geen materieel belang heeft bij je overlijden. Deze wilsverklaring is niet bindend.

- **Wilsverklaring over je uitvaart** / de wijze van teraardebestelling
- **Wilsverklaring over weefsel- en orgaandonatie**
- **Wilsverklaring schenking van het lichaam** aan de wetenschap

Invul exemplaren van wilsverklaringen zijn gratis te verkrijgen:

- bij je arts
- bij sommige apothekers
- op de consultatie palliatieve zorg (zie p. 9)
- bij het palliatief supportteam (zie p. 10)
- op de palliatieve eenheid ZAS Hoge Beuken in Hoboken
- op de palliatieve eenheid ZAS Sint-Jozef in Mortsel
- via LevensEinde InformatieForum (LEIF): 078 15 11 55 of **leif.be/voorafgaande-zorgplanning**
- via Palliatieve Zorg Vlaanderen: 02 255 30 40 of **palliatievezorgvlaanderen.be/patient-mantelzorg**
> Wat kan ik zelf bepalen

Wat als je niet wilsbekwaam bent?

Als je zelf niet meer wilsbekwaam bent, blijft je behandelaar in jouw belang handelen. Je eerder ingevulde wilsverklaringen kunnen dan houvast bieden.

Als je geen vertegenwoordiger hebt aangeduid (zie pagina 6), of als die persoon die rol niet (meer) wil opnemen, bepaalt de wet wie het vervangend aanspreekpunt wordt voor je behandelaar.

Dit is de wettelijk vastgelegde volgorde:

- **1** je samenwonende partner
- **2** je meerderjarige kinderen
- **3** je ouders
- **4** je meerderjarige broer/zus
- **5** je behandelend arts

Tot slot kan iedere belanghebbende rechterlijke bescherming (= bewindvoering) aanvragen bij de vrederechter. Als de vrederechter een bewindvoerder aanstelt, is de bewindvoerder het vervangend aanspreekpunt voor de behandelaar.

Wil je meer weten?

Spreek met je behandelend arts

Ga in dialoog met je behandelend arts over je wensen.

Maak een afspraak voor een consultatie palliatieve zorg

Als genezen niet meer lukt, dreigt onduidelijk te worden wat wel kan. De consultatie palliatieve zorg wil je wegwijs maken.

- Consultatie palliatieve zorg in ZAS Augustinus (Wilrijk):
03 443 38 83
- Consultatie palliatieve zorg in ZAS Hoge Beuken (Hoboken): **03 280 23 31**
- Consultatie palliatieve zorg in ZAS Palfijn (Merksem):
03 640 25 66
- Consultatie palliatieve zorg in ZAS Sint-Jozef (Mortsel):
03 444 13 80

Deze consultatie is gratis. Een gesprek met de palliatief arts wordt wel aangerekend.

Meer info: zas.be/consultatie-palliatieve-zorg

Spreek met iemand van het palliatief supportteam (PST)

Vraag ernaar op de afdeling waar je verblijft. Of bel op werkdagen tussen 9 en 16 uur om een afspraak te maken:

- PST ZAS Augustinus: **03 443 38 83**
- PST ZAS Cadix: **03 339 70 43**
- PST ZAS Elisabeth: **03 640 25 66**
- PST ZAS Hoge Beuken: **03 830 93 92**
- PST ZAS Middelheim: **03 280 23 36**
- PST ZAS Palfijn: **03 640 25 66**
- PST ZAS Vincentius: **03 443 38 83**

Meer info: zas.be/palliatief-supportteam

ZIEKENHUIS aan de STROOM